

ДЕКЛАРАЦИЈА О БИБЛИОТЕКАМА, ИНФОРМАЦИОНИМ СЕРВИСИМА И ИНТЕЛЕКТУАЛНОЈ СЛОБОДИ IFLA - ГЛАЗГОВ 2002. Г.

Поводом свог 75. рођендана, прослављеног на годишњој Конференцији у Глазгову, Међународна федерација библиотечких удружења и институција (IFLA) објављује следеће ставове:

IFLA проглашава фундаментално право сваког човека на приступ информацијама и слободу изражавања без икаквих ограничења.

IFLA, уз подршку својих чланица из целог света, брани и промовише интелектуалну слободу у складу са Универзалном декларацијом Уједињених Нација о правима човека. Интелектуална слобода обухвата целокупно богатство људских сазнања, ставова, креативних мишљења и интелектуалних активности.

IFLA потврђује да је посвећеност интелектуалној слободи суштинска одговорност и обавеза стручњака за библиотекарство и информационе науке широм света. Та апсолутна обавеза треба да буде изражена у професионалним етичким кодовима и доказана у пракси.

IFLA потврђује да:

- Библиотеке и информациони сервиси обезбеђују приступ информацијама, идејама и стваралачким делима исказаним у било којој форми и без обзира на границе. Они и појединцима и групама служе као капије ка знању, мишљењу и култури, нуде суштинску подршку неопходну за независно одлучивање, културни развој, истраживање и доживотно учење.
- Библиотеке и информациони сервиси доприносе развоју и одржавању интелектуалне слободе, помажу у очувању демократских вредности и универзалних грађанских права. Стога су они у потпуности посвећени обавези да својим корисницима понуде релевантне информационе изворе и услуге без икаквих ограничења и без било каквог облику цензуре.
- Библиотеке и информациони сервиси треба да прибављају, чувају и чине доступним што је могуће разноврсније материјале који одсликавају плуралитет и разноликост друштва. Избор и доступност библиотечких материјала и сервиса треба да буду спровођени искључиво према професионалним критеријумима, а никако не према политичким, моралним или религиозним погледима.

- Библиотеке и информациони сервиси морају за све кориснике да омогуће равноправан приступ својим материјалима, средствима и сервисима. У њима не сме да се допусти никакав облик дискриминације из било ког разлога, без обзира на у расну, националну или етничку припадност, род или сексуалну опредељеност, старосну доб, недостатке, религију или политичка убеђења.
- Библиотеке и информациони сервиси морају да гарантују сваком кориснику тајност и поштовање приватног живота, било да се ради о информацијама које корисник тражи или добија, о документима које користи, позајмљује, набавља или предаје. IFLA стога позива све библиотеке и информационе сервисе, као и све запослене у њима, да подрже и промовишу принципе интелектуалне слободе и да обезбеде неограничен приступ информацијама.

*** Ову Декларацију припремили су стручњаци IFLA/FAIFE. Садржај Декларације одобрио је Управни одбор IFLA-е 27. марта 2002. године на састанку одржаном у Хагу. Декларација је гласањем усвојена на другом састанку Савета IFLA-е који је одржан 23. августа 2002. године у Глазгову, током одржавања годишње Конференције IFLA-е.*

*** IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions*

**** FAIFE – Free Access to Information and Freedom of Expression Office (IFLA)*

Са енглеског превела Весна Ињац

“The Glasgow Declaration on libraries, information services and intellectual freedom”
Translated from English into Serbian by Vesna Injac.

Published in two library reviews:

1. “The Herald of the National Library of Serbia”, Belgrade, National Library of Serbia, 2002, p. 5-7. (“*Glasnik Narodne biblioteke Srbije*”, 1/2002, Beograd 2002.- str.5-7).
2. “Infotheca: Journal of Informatics and librarianship”, Belgrade, Serbian Academic Library Association, July 2003, p. 189-190. (“*Infoteka: Časopis za informatiku i bibliotekarstvo*”, Beograd, Zajednica biblioteka univerziteta u Srbiji, juli 2003, str. 189-190).